

Att skicka iväg sina barn

LEDARE i SocialPolitik nr 2 2015 Helena Östlund. **Historien går igen. Att vi aldrig lär oss det.**

Vi pratar om ensamkommande flyktingbarn som om det vore en ny företeelse. Men föräldrar har alltid skickat iväg sina barn för att rädda dem undan krig eller andra fasor. Ett fruktansvärt beslut att fatta, men ibland nödvändigt.

1943 sattes [Helmi och Tauno från Rovaniemi](#), sex och två år på tåget till Sverige. De var två av 70 000 barn som evakuerades utan sina föräldrar för att skonas från kriget i Finland. Efter dagar på tåg och i karantän kom de fram till den lilla orten Backe i mellersta Norrland. De fick det bra, invånarna hade förberett mottagandet av de finska barnen väl. Andra hade inte samma tur. Nu berättar Helmi Odelberg sin historia för oss.

I april 1945, för precis 70 år sedan kom [Bernhard och Anita](#) till Malmö. De var åtta och tio år och kom med en färja till Malmö hamn, tillsammans med andra överlevande från koncentrationslägren. De hade levt med sin familj i Krakow och skickats iväg med en barnflicka och gömts. Bernhard kläddes ut till flicka för att det inte skulle avslöjas att han var en omskuren judisk pojke. Men de upptäcktes och skickades till koncentrationsläger.

Idag är Bernhard Kempler psykoterapeut och bor i Paris. System Anita Lobel bor i New York och är känd barnboksillustratör. Magnus Gertten berättar deras historia i sin film Every face has a name.

Och för sex år sedan kom [Musse](#) som nu är 21 år till Sverige från Afghanistan. Han är en av dem som inte så gärna vill prata om sin flykt eller sig själv, han vill glömma och se framåt. Precis som många av dem som kom hit från koncentrationslägren efter andra världskriget. Nu försöker han forma sitt liv här och skapa gemenskap med andra i samma situation, i en förening för ensamkommande.

Vad kan vi lära oss av historien? Hur kan vi bli bättre på att ta emot barn och unga som flyr från krig? Hjälp dem att behålla både det gamla och det nya språket säger forskaren Nina Santavirta. Ge psykologiskt stöd säger Helmi Odelberg som mött många finska krigsbarn som har farit illa.

Helena Östlund

[Beställ](#) SocialPolitik nr 2 2015